

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 51. ANULU XIV.

Sabiiu, in 30 Iuniu (12 Iuliu) 1866.

Telegrafulu ese 'de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

15,962. 1866.

Publicatiune.

In legatura cu proclamatiunea de aci publicata in 27 Iuniu a. c. Nru sub Nru 15,241, se aduce prin acest'a in urm'a emisului inaltului presidiu alu cancelariei tranico aulice regesci ddo 1 Iuliu a. c. Nr. 702 la cunoscenti'a publica, cumca ministeriulu c. r. de resbelu s'a obligatu a presta deca se va pretinde rebonificarea competintieloru de intertentiune (Durchzugs Verpflegsgebühren) pentru totu soldatulu vulneratu si morbosu care se va primi in ingrijire privata;

Dela guvernulu regescu alu terei.

Clusiu in 4 Iuliu 1866.

Escelenti'a Sea Preasantitulu Archiepiscopu si Metropolitu, Andreiu Bar. de Siagun'a, pleca, dupa cumu audimu, astadi spre Mehadea, pentru folosirea bailoru de acolo.

Sabiiu 29 Iuniu.

Scirile cele mai noue de pe campulu resbelului sunt de natura forte serioasa. Ori ce diuaru vei lua a mana, ori de ce colore politica va fi, intru acest'a se unescu tote a-si manifestati mirarea de o intemplare asiati ne asteptata.

Consecintiele acestei intemplari inca nu le putem sci, pentruca istoria ne invatia, ca dupa asemenea perderi umilitore au urmatu victorii gloriose si decisive; resbelele au si ele fatulu lor.

Cu tote aceste va fi de folosu deca nu ne bagamu in sema, celu putinu unele din manifestarile pressei celei mari asupra consecintieloru politice urmande din evenimentele de pana aci.

In nrulu nostru din urma amu insemnatu unele date ce se referescu la aceste consecintie, dupa telegramele sosite dela Vienn'a. Resultatulu trebuie asteptatu inca. Elu are sa purceda din invoeli si precumpâniri diplomatice.

O alta impregiurare ne mai atrage atentiunea, care e demna de a nu fi trecuta cu vederea. Acest'a e manifestarea unoru foi chiaru si oficiose. „Ots. Z.“ din Vienn'a dice intre altele: „Ni trebuie in Austri'a si in Germani'a federalismu, federalismu, care sa aplece copiii sei la peptulu libertatiei si in care fia-care individualitate sanatosa sa afle unu locu scutitoriu si o fortareta tare pentru elementele ce au adeverata vietia si o scutintia tare pentru desvoltarea loru pacinica, liberala si organica. Federalismulu, in legatura cu libertatea, va invinge in Austri'a neliniscea interna si in Germani'a secessiunea prussiana.

Presse cea vechia din Vienn'a, ca sa-si remana consecinta (?) persista pre langa dualismulu celorlu doue elemente mai puternice in Austri'a: germani si magiari.

„Pesti Hirnök“ dice ca pana candu inimicii nu suntu dati preste marginile terei si pacea inca nu e restabilita, pana atunci partidele din launtru sa se domolesca. „Pesti Napló“ crede ca vindecarea durerei causate prin perderea cea insemnata la media nopte a imperiului, aru fi impacarea cu cele doue adrese ale dietei unguresci si cu punerea in lucrare a celorlu ce se cuprindu in acele adrese. — Alte foi magiare cauta mantuirea in grabnica convocare a dietei unguresci.

Noi nu ne apucamu de judecat'a acestoru consilii emanate din evenimentulu din urma si deca le vomu cualifica pre unele jumetati de mesuri o dicemu numai pentru aceea, ca din ele vedemu, ca aceste foi pre langa tota eminintia pericolului au tempu de a se cugeta la mesuri separatistice, cari si deca nu aru fi din citatele de mai susu destulu de evidente, de pipaite, le pote cunosce cine-va din lamentatiunile pressei slave austriace, care se plange din tote partile, ca poporele slave la tote privilegiurile si acum in tempulu din urma se vedu asiati de nebagate in sema si despretiuite, incatu s'aru pare ca nu si ele contribue cu avere si cu sange la spriginirea patriei comune tuturoru poporeloru.

Resfoindu mai departe ne aflamu si noi particie'a nostra si o aflamu acest'a in denuntiatiunile pressei vieneze din dilele din urma, carea nu lasa sa treca ocaziune de a ne numi daco-romanisti si in tipulu acest'a de a ne suspiciuna. Noi amu fi trecut acest'a cu vederea, caci deca N. Fr. Pr. vine sa denuntie, noi scimu de multu

ce platesce denuntiarea ei si avemu totu cuventulu a crede, ca de candu au esitu pre lume acesta foia, cine sci din ce motive noteficatore nu au fostu amic'a romaniloru. Ea si candu la parere a scrisu in favorea romaniloru nu le-a vrutu binele. Despre acest'a credemu ca se voru fi convinsu chiaru si cei ce odinora o adora ca pre o scriptura sacra. Cea mai mare durere ni o casuina impregiurarea, ca in momentele aceste candu fia-care poporu prin urmare si romanii concurgu cu avere si cu sange, acestia suntu atatu de nebagati in sema incatu nici in ordinulu celu dintaiu de di alu armatei de nordu unde se facu apelu anume la nationalitatile reprezentate in armata, de nemti de unguri, de slavi si de italieni se facu pomenire nu in sa si de romani.

Noi credemu, ca atunci candu entusiasmulu poporeloru trebuie radicalu, ca din tote puterile sa concurga la spriginirea statului, in tempuri cum suntu cele de fatia, si press'a si barbatii de influentia voru face cu multu mai bine deca nu voru amari sacrificiele unui poporu intregu cu o ignorare asiati de apasatore seu celu putinu sa nu-lu suspiciuneze tocm'a in momentele, candu elu alerga spre a-si da ce are mai scumpu pe lume, vietia, in interesulu patriei comune.

De totu bine si intieptiesce aru fi candu si press'a si inteliginti'a straina aru tinde numai intr'acolo, ca sa se faca dreptate tuturoru poporeloru. Si deca e ca sa se convoce corpurile reprezentative, atunci sa se lucre intr'acolo ca sa se convoce tote cate suntu si s t a t e pentruca tote sa-si pota pune votulu in campan'a vietiei publice. (A se vede in privinti'a acest'a cuv. M. S. Imp. la even. politice.)

Sabiiu 29 Iuniu. Astadi s'a serbatu incheierea cursurilor clericali si pedagogice in Institutulu archidiecesanu teologico-pedagogicu amesuratu programei publicate cu alta ocaziune in colonele acestei foi, — dupa ce in septeman'a trecuta au decursu esamenele insemnate in aceea si programa.

Ceea ce amu mai ave de adausu in privinti'a acestei festivitati este, ca corulu clericiloru si pedagogiloru au escelatu astadi cu deosebire in esecutarea pieselor menite pentru ilustrarea acestei dile solemne, si asiati implinimu numai o detorintia, candu ne aratamu in modulu acest'a recunoscintia catra dlu profesoru de cantari Dimitriu Cuntianu.

Sa nu trecemu cu vederea si cuventurile rostite si in scurti-meia ce ni-o impune tempulu si alte evenimente sa amintimu, ca respectivii au corespunsu sarcinei ce si o au luat asupra-si. Cu deosebire ne-a edificatu cuventulu clericulu an. III. Elia Ioanovicu, carele au vorbitu cu cuvintele scripturei, si au aretatu in unu modu chiaru care si ce este chiamarea preotului.

Cei ce au fostu de fatia la esamenile aceste si la solemnitatea acest'a din urma, au pututu sa se convinga, ca prelanga impregiurarile, de care vrendu nevrendu trebuie sa tinemu socotela, si in anulu acest'a amu mai pasitu cu unu pasiu inainte.

Nu putem incheia mai bine aceste scurte reflexiuni decatu esprimandu-ne dorinti'a, ca Ddieu sa ne tina inca multi ani pre inainte statatorii acestui institutu, ca prin progresulu ce-lu putemu numi siguru sa ajungemu catu mai curendu la tint'a aceea care o dorimu cu totii, la o si mai perfecta inflorire a biserice si preste totu a poporului nostru.

Provocare.

Amesuratu decisiunei aduse in siedinti'a Comitului Asociatiunei tranne romane tinuta in 4 Iuliu c. n. a. c. § 48 toti acei P. t. DD. colectorii ai Asoc. tranne caror'a in anii trecuti 1864 si 1865 li s'a tramesu spre vendiare acte de ale Asoc. suntu prin acest'a poftiti cu tota onorea, ca sa grabesca cu tramitarea pretiului cuvenitu pentru actele vendute, raportandu totu odata si despre numerulu esemplarielor ce se voru fi aflandu pre la D-Sele inca nevendute. *)

Din siedinti'a Comitulu Asociatiunei transilvane romane tinuta la Sabiiu in 4 Iuliu 1866.

*) Celalalte jurnale romane inca suntu rugate a primi in colonele sele acesta provocare.

Evenimente politice.

Sabiiu in 29 Iunie.

Din Vienn'a aflăm ca s'a spus proprietarilor de diuarie de acolo din partea conducerei pressei ca :

Itali'a a respinsu propunerea armistiului, provocandu-se la tratatul seu cu Prussi'a. Se presupune ca Victoru Emanuelu vrea sa câştige vre-o câte-va lupte cu tota grab'a, că sa nu se dăca ca au capatat si Veneti'a că daru dela Napoleonu, precum capatã Lombardi'a in 1859.

Cătu despre armistiulu la média nópte se dice acolo ca la pusu la cale Benedek in urm'a potestătiei cu care erã investitu, asiã dara fãra de a fi fostu insarcinatu s'eu imputeritu anume la incheierea unui armistiui. Gablenz fu mijlocitoriulu pâna cându din Franci'a inca nu se facu nici unu pasu. Comand'a superiõra prussiana se invoĩ in principiu cu armistiulu, trebui in sa sa faca cunoscutu lucrulu mai insusu, pentruca activitatea armistiului si asiã aterna dela invoirea ambiloru suverani. Afara de acest'a Prussi'a a mai pusu o conditiune care nu se scie decãtu de respectivii— dıcu in sa ca aru fi sustinerea statului quo— care conditiune trebuia a se propune Imperatului. Asupr'a acestui punctu s'a consultatu seriosu. Imperatulu dechiara in fine :

„Spre ascutiresiedinti'a mea de invasiunea inamica si de calamitãtfe impreunate cu acea invasiune voi aduce si sacrificiulu acest'a si primescu conditiunea.“

Austri'a va avé dara 6 septamanı tempu de a-si reintari iara armat'a de nordu. Imperatulu recerca diuarele, sa lase costiunile interne la o parte. Majestatea Sea recunõce purtarea cea patriotica a jurnaleloru in tempulu din urma si cu privintia la acest'a, deocãmdata nu vrea sa pasiësca cu mesuri aspre contra pressei. Dēca in sa s'aru continuã amutiarea diferiteloru provincie si s'aru discutã diferitele moduri de deslegãri la tempulu necuvenitu, atunci s'aru vedea necesitatu a supune press'a jurisdicțiunei militare; legea prochiama in asta privintia si asiã astēpta numai că sa fia pusa in lucrare.

Imperatulu sa fia dısu espresu :

„Eu am upromis de repetite orica nu voi sa guvernezu in modu absolutisticu; Sum constitutiunalu si voi a remanē constitutiunalu. Daranu e acum tempulu de adunãri parlamentarie. Sanu se cēra acum asiã ce-va.“

Unu corespondinte alu lui „Zukunft“ scrie : Vienn'a 7 Iuliu. Despre cederea Venetiei la Franci'a me aflu in stare de a-ti impartasi, ca imbiarea facuta din asta parte (Austriei) este legata de óresi care conditiuni. Numai implinindu-se acelea sa se duca in indeplinire cederea. Care sunt conditiunile inca nu se scie, diplomati'a pastreza in privintia acest'a tacere precauta. De altmintrea se vorbesce ca Austri'a pôte in scurtu tempu sa privēsca pe Franci'a de aliatalu seu celu mai credinciosu. Impregiurarea ca Franci'a negociēza cu Prussi'a si cu Itali'a nu are sa insemneze nimic'a pentruca aceste se facu numai pe bazea conditiuniloru puse de Austri'a. Ceeace privesce pre Itali'a continua cor. mai departe, nu va face multe greutãti, pentruca la casu candu Itali'a s'aru opune propuneriloru din partea Franciei, cēsta din urma aru primi simplu Veneti'a in posesiune, aru asiediã unu numeru neinsemnatu de trupe acolo, de ceea ce Itali'a de siguru se va padı.

Fõi'a oficiala Camerad cere resbelu si nici decum pace.

Vienn'a 10 Iuliu. „W. Abdpost“ este imputernicitu a comunicã, ca din partea imperatului francesiloru se facu pasii cei mai energici pentru cfetuirea armistiului. Flot'a francesu e pe drumu cãtra Veneti'a; comisariulu francesu Lebeuf e avisatu sa mērga la Veneti'a. In acelasi tempu e tramisu gen. Frossart in cortelulu generalu alu prussianiloru spre a incunoscintiã mediatiunea armata a Franciei. E voi'a espresa a imperatului Francesiloru a sustinē pre Austri'a ne slabita in pusetiunea sea că putere. — „W. A.“ aude, ca armat'a de sud fiindu gat'a de a desiertã Veneti'a au si pornitu spre média nópte.

La Presse din Paris scrie (la 6 Iuliu) : Regele Victoru Emanuelu numai decãtu s'a alaturatu la proiectulu unui armistiui, au aratatu si necesitatea de a se intielege cu Prussi'a. In urm'a acestor'a regimulu italianu fu incunoscintiãtu a se retinē de ori ce actu de ostilitate in Veneti'a, care au devenitu teritoriu francesu. Unu comisariu francesu se va duce numai decãtu la Veneti'a spre a primi in numele Franciei administratiunea. Flotil'a francesã din marea adriatica se va indreptã spre Veneti'a.—

In Parisu au produsu scirea despre armistiulu prin mijlocirea Franciei o bucuria mare. Tõte casele publice si multe din cele private fura iluminate: palatulu regale (unde reside princ. Napoleonu) si ambasada italiana au remasu spre uimirea tutaroru neilluminate.—

Parisu 5 Iuliu. Diuarinlu „France“ dice : Situatiunea Franciei se schimba astadi candu prussianii in bet'a victoriei loru visēza

realizarea unui imperiu germanu. Franci'a si-incepe detorintiele sele ! Imperatulu dise : „Eu despretiuescu tratatele din 1815 ; ceea ce au creatu aceste tratate pentru noi mai periculosu e Prussi'a, o Prussia, carea-si latiesce fruntariile sele, aru fi pentru Franci'a unu asiã de mare periculu, pre care nu l'aru putē delaturã nici unu regimu. „France“ incheia articolulu : In Franci'a nu se aude o alta voce, decãtu ceea a politiceii nationali, si apoi interesele si demnitatea Franciei ceru spriginirea acestei politice.

Foile vieneze de Sambata aducu scirea despre incheierea unui armistiui de siēse septemani cu Prussi'a. De conditiunile aceluia se dice ca nu aru fi in defavõrea nõstra. Telegramulu de eridin Hrm. Ztg. aru dã o desmintire acelei sciri pentruca in acest'a se dice ca unu armistiui pâna acumu (in 9 Iuliu 2 ore dupa amēdi) nu s'a incheiatu.

In tel. acum mentionatu mai aflãmu seriõs'a scire ca Austri'a e crisa de ministeriu. Belcredi sa fia repasitu, Larisch (finantie) sa si fia datu dimissiunea si Beust ministrulu sassonezu sa se fi denumitu ministru de esterne.— Mai departe aflãmu totu acolo ca se astēpta emiterea de note in pretiu de 140 miliõne, ca banca si alte institute pachetēza.

Ministrulu Gladstone cãtra ministrulu Ioann Ghic'a :

11, Carlton hous-terrace, London 17 Maiu.

„Domnule !

„Cu celu mai profundu interesu amu primitu epistol'a, pre care Escelenti'a Võstra mi-a facutu onõre a mi-o adresã, despre starea presenta si venitoriulu principatoru dunarene.

„Subiectulu acestei scrisori este de natura a atrage in totudeun'a celu mai binevoitoriu alu meu interesu si astadi dorintiele mele sunt totu asiã de vii, cá in dıu'a cea d'antãia in care amu inceputu a dã o atentiune speciala afaceriloru DVõstre, pentru totu ce pôte contribui la buna starea si la puterea acestoru provincii atãtu de interesante pentru Europ'a prin istoriã loru in trecutu, prin sperantiile ce ne da starea (conditiunea) loru actuala si importantia ce le o da situatiunea loru geografica.

„Sarcin'a ocupatiuniloru mele oficiale si consideratiunea stãrei presente a afaceriloru continentale, — atãtu de amenitiãtõre pentru liniscea generala, m'aru consultã pôte a me margini la aceste asecurãri, cari sperediu, ca nu sunt de locu ecuvõce ; voi adauge in sa totusi câte-va cuvinte, pre cari Escelenti'a Võstra, cu bunatatea si indulgentia sea, va sci, sum securu, a le interpretã favorabilu.

„Convingerea si esperinti'a mea me face sa dorescu din di in di totu mai tare, cá progresulu la care cu atãt'a ardõre se aplica astadi lumea civilizata sa fia totudēun'a, dēca este posibilu, unu progresu pacificu.

„In nici unu casu, credu, acēsta dorintia nu aru fi mai naturala si mai cuvinabila, decãtu in caus'a Principatoru dunarene. Relatiunile loru cu port'a otomana, ficsate prin legea publica a Europei, nu punu sum tare convinsu despre acest'a, nici o pedeca prosperitãtei loru materiale nici desvoltãrei libere a libertatei politice in tõte punctele, cari constitue guvernulu unei tieri prin ea lnsasi. De alta parte, acēsta uniune le crutia cea mai mare parte din sarcinele (greutãtfe) unui guvernulu absolutu independentu, din acele mai cu sēma, cari diacu asiã de apasatoriu si amenitiãtoriu pre capulu stateloru celoru tinere, si pre cari statele, cumu vedeti, le incungiura fõrte cu greu. Nici acēsta esplicatiune nu trebue pierduta din vedere, ca avendu provinciile acum'a bineficiulu unei garantii europene, puterile, cari le-a dat'o s'au obligatu totuodata, insusi prin acestu actu, fatia cu aceste provincie si fatia cu sultanulu in calitate de suzeranu.

„Legi bune comerciale, aliantie inteligente, armonia durabila intre clasele terei, o administratiune economica, si, multiamita acestei economie, intrebuintiarea liberala a mijlocelor ajutatõre la lucrãri folositoare si productive, mai cu sēma la imbunatãtirea drumuriloru de comunicatiune, aceste sunt in parte fructele, pre cari unu amicu alu Principatoru trebue sa dorēca a le vedē esindu din energi'a redesteptata a natiunii romãne, si mergendu pre acēsta cale a progresulu interioru, Principatele voru aflã cea mai buna garantia actuala, in contr'a pericolulu, pre care Escelenti'a Võstra cu dreptu lu gasesce atãtu de infricosiatu, acēta alu intrigeloru straine in afacerile din launtrn ale DVõstre, si cea mai buna precum cea mai solida pregatire la fericitulu si stralucitulu venitoriu, pre care prevedinti'a sunt incredintiãtu, lu pastreza terei DVõstre. Amu sperantiã, ca ccerile poporulu romãnu voru fi indreptate in șensulu acest'a.

„Rogu pre Escelenti'a Võstra de a primı acēsta scrisõre, cá respunsu nu numai la aceea, care amu avutu onõre a o primi dela DVõstra, ci si la adres'a municipalitatei Bucuresiloru si la martuririile multoru persõne distinse, cari s'au alaturatu la acea adresa, pentru care eu nu sciu cumu sa-mi esprimu mai bine multiamiti'a in termini de aceasta impregiurare.

„Amu onõre, Domnule, de a fi alu DVõstre prea ascultatoriu si umilitu servitoriu.

H. E. Gladstone.“

Din câmpulu resbelului.

La média nópte. Dupa sosirea sciriloru celoru aduse de telegrafu despre batalia dela Königgrätz lipseau date mai mēnente si de aceea spaim'a erã cu atãtu mai mare; faimele respandite ingroditoare cu atãtu mai multe. Sa scriea si se vorbea despre o totala descompunere a armatei dela medianõpte, despre insemnate perderi de ómeni si arme de totu felulu. Se dicea adeca ca perderea se urca pãnala 100,000 morti, raniti, inecati si prinsi, si 82 de tunuri.

Scirile dela 6 Iuliu ce le aflãmu in diuaristic'a vieneza se vedu a fi mai detaiate si din acele se vede ca perderile de-si sunt inca destulu de mari, totu nu asiã dupa cum le esagerau faimele cele dupa spaim'a dintãiu. Grossulu armatei se spune acum ca s'a retrasu in ordine binistoru regulata in numeru de 70,000 cu tunuri si cu cara de munitiune cãtra Hohenbruck. Alti 20,000 (intre cari si sassoni) s'au indreptatu spre Brünn, 30,000 s'au retrasu in

muntii din apropierea dela Glatz. Comand'a se dice ca e inca totu in mânilor lui Benedek, carele are sa conduca retragerea.

„Kamerad“ fôia militara in descrierea sea ce o da despre batali'a dela Königgrätz, dupa ce da o icona despre pusetiunea trupelor in câmpulu bataliei spune, ca lupt'a s'a deschisu in 3 Iuliu la 8 ore dimini'ta prin unu focu de tunuri. O fatia de totu seriôsa luâ acêsta lupta numai câtra amêdi si durâ pâna la 1½ pâna candu pusetiunea erâ din partea trupelor austriace tînuta. Aprôpe de doue ore d. am. se mai contragu la lupta doue corpuri sub LMC. Gablenz. Pre la 2½ ore inamiculu erâ impinsu spre Iosefstadt si Königshof. Aici sa fia contribuitu multu corpulu dintâiu sub LMC. Festetics, care fû adusu mai târdu de pe câmpulu de lupta cu piciorulu ruptu de unu glontiu de tunu.

Dupa 3 ore s'a intorsu fôia. Ataculu inamicului de pâna aci se vede ca a fostu numai o insielare, pentru câ puterile nôstre cele mai bune sa se traga tôte câtra arip'a drépta. Cu arip'a sea strategica, cu cea drépta, cugetâ inamiculu a atacâ arip'a nôstra cea stânga si asiâ a ne taia de câtra Pardubitz. Arip'a nôstra stânga o comandâ gen. de caval. Clam-Gallas, care aripa constâ din corpulu 1 de armata si din sassoni. Cu incetulu fu acest'a respinsu de superioritatea numerului inamicului. la 6 ore se aflâ acest'a in apropierea fortaretiei, batali'a in sa se continuâ pâna câtra 7 ore. Mai târdu i succese inamicului acoperitu de fumulu ce erâ tînutu pre pamentu de tempulu celu ploiosu, a inaintâ in positiunea nôstra pâna la Chlum. Atacati fâra de veste dela spate si din coste trapele cele mai de aprôpe de focu au inceputu a slâbi si retragerea acum nu se mai putu impededâ prin nice o mesura.

De alta parte se spune ca indata dupa acestu atacu trupele au inceputu a se retrage. La inceputu retragerea mergea regulata, mai târdu in sa s'a prefacutu in fuga si mai cu séma dupa ce au inceputu a se retrage brigade intregi din centru. Confusiunea crescea din minutu in minutu, pentruca prussianii inaintâ in masse mari spre cei ce se retrageau. LMC. bar. Ramming sa silea din tôte puterile a acoperi retragerea cu corpulu seu, ce erâ scadiutu la 17,000, ceea ce in parte ia si succesu. Umbrele noptiei se latiâ preste teatrulu celu infioratoriu, dar cavaleri'a si artileri'a inca totu alérgea prin sirurile cele de totu obosite ale infanteriei pe drumulu câtra Hohenmauth. Unii spunu ca aru fi vedutu pe bravulu comandante de corpu LMC. Gablenz cu capulu golu si negru de funinginea pulverei de pusca, alergandu spre sirurile inimice.

Dupa sciri mai din cöce, 20 de baterii (120 tunuri) se afla scapate la Zwittau, cassele si burourile tuturor branchelor militare inca suntu mantuite.—

Pre lângâ tôte negotiârile de armistitiu miscârile prussianilor se vedu a fi indreptate intr'acolo, câ sa ajunga inaintea lui Benedek la Olmütz.

Din Prag'a se telegraféza dela 5 Iuliu, ca Iosefstadt si Königgrätz suntu desiertate de alta parte ca prussianii mergu in numeru de 80,000 spre Prag'a. Alt'a depesia spune, ca regele Prussiei aru fi sositu la Teplitz, unde vrea sa remana la cura (de bâi minerale).

In lungbunzlau gramadescu prussianii o multime de proviantu, dara totu pentru plata. La Preloze drumulu de feru e in mânilor prussianilor si au de cugetu alu folosi pentru unu corpu ce se indrépta spre Prag'a.

Despre intrarea prussianilor in Silesi'a se scrie ca in Bielic Biala 25 de husari prussiani au insciintiati sosirea a 3000 de infanteristi si doue escadrone de cavaleria. Dupa ce au recercatu pre primariu pentru ingrigirea de cortele s'a rugatu sa li se dea unu calauzu pâna la Kenty. La Lipnik unde au masu de amêdi li s'a tramisu din Biela vre-o câte-va butôie de bere. Prussianii le-au respinsu dicendu ca loru nu le trebuie, pentruca ei ce au de lipsa cumpera pe bani —

Sciri dela 6 Iuliu spunu ca prussianii au ocupatu in acea di Prag'a. Archiepiscopulu si primariulu cetâtiei li-au esitu inainte. Mai departe au ocupatu prussianii cetâtile Troppa u si Sternberg. Din cetatea cea dintâiu scotu o contributiune de 40,000 fl. Despre armat'a principelui de corôna prussianu se dice ca au avutu o perdere de 25 mii soldati. Din armat'a nôstra s'a prapaditu cadindu unu podu reu construitu de preste Elbe, aprôpe la vre-o 12,000. Cortelulu generalu se afla acum in Iglau. — LMC. Gablenz se afla dejâ la armata. LMC. Ramming au sositu in 5 Iuliu cu restele corpului sei la Olmütz. In aceeasi di fortareti'a Olmütz fu incuiata.

Unu telegramu de eri (9 Iuliu) in Herm. Ztg. spune ca prussianii se afla la Iglau. Cara si alte lucruri ale drumului de feru nordicu dela Vienn'a se stramuta pe partea de sudu (mêdia di). Din aceste mesuri Vienn'a s'aru vedé câ amenintiata.

Archiducele Wilhelm a sositu ranitu la Vienn'a. Ran'a o a capatatu in batali'a dela Königgrätz. Asemenea s'a ranitu si Archiducele Iosifu.

München 5 Iuliu. Cortelulu supremu a armiei bavareze e in Kalltennoordheim, se ascépta mobilizarea gardei nationali.

La mêdia di. Florenti'a 3 Iul. Fôia oficiôsa ital. scrie despre cortelulu generalu italianu :

Pe terimulu venetianu pâna acum nu s'a intemplatu numai nisce atacuri de anteposturi singuraticu. Austriacii si-continuâ excursiunile loru ; iara podulu de pe fluviulu Adige l'au prinsu. Intre lancerii italiani si husarii austrieci s'au intemplatu unu atacu, in urm'a cârui'a unu oficeru austr. a cadutu si unulu a fostu prinsu. — Austriacii astadi a impuscatu asup'r'a orasiului Desenzano, in sa nu-i potura stricâ. Austriacii la Goito si Monzambano au edificatu o punte de nâi, carea e aperata prin fortâretie de pamentu.

Se spune, ca in giurulu orasiului Peschier'a aru fi multi austriaci.

Pol'a 5 Iuliu. Dusmanulu a inceputu a descarcâ tunurile asup'r'a podului dela Borgoforte ; pe la amêdia-di au incetatu canonadele. Garnisonele au desvoltatu bravura ; pierderea : 5 morti si 12 râniti. Inamiculu in 2 si 3 a l. c. dupa luptele dela Sangiacomo si Sant Antonio fu respinsu la Tocca d'Anfo.

In Itali'a au reportatu invingere regimentulu rom. alu 50-lea, si limpede romanescu alu 63 numitu „König de Niederlande“ dela Bistritia. Aici suntu inrolati bravii nostri români din Campia si din Chioru.

Veron'a 6 Iuliu. Inamiculu s'a retrasu dela Borgo forte, dupa ce cu ocaziunea atacului de eri au suferitu multu. Repararea pagubelor s'a inceputu indata si acum se afla iara in stare perfecta de aparare.

— Capitanulu Gredler dela venatorii imp. au avutu o lupta la laculu d'Idro, in carea au respinsu cu patru companii, pre 6000 de voluntari, 4 tunuri si 2 lunturi cu tunuri de cinci ori si i-a stricatu si 700 de ômeni.

Florenti'a 7 Iuliu. Austriacii au trecut Minciulu inapoi si au risipitu podurile dela Goito.

Protocolulu

Siedintiei Comitetului Asociatiunei tranne române tînute in 4 Iuliu 1866 c. n. sub presidiulu Ilustritatei Sele Dlui Consiliaru Petru Manu, fiindu de fatia DD. membrii ai Comitetului, Ilustr. Sea D. Consiliaru gub. Pavelu Dunc'a, Rvrd. D. Protosingelu metropolitani, Nicolau Popea, D. Casieru la cass'a provinciala, Gabriulu Vajd'a, D. Dr. Ioann Nemes, DD. prof. Zach. Boiu, I. Popescu si Nicolau Cristea; Secret. II I. V. Rusu si D. Cassieru Asociatiunei Constantinu Stezaru.

§ 45. Presidiulu presentéza conspectulu despre starea fondului Asoc. pre tempulu acestei siedintie ; dincare se vede, ca cass'a Asociatiunei — dupa subtragerea erogatelor de pân' acumu — are in proprietatea s'a, sum'a de 23.195f. 70. ⁵ xr. v. a. Se ia spre sciintia.

§ 46. Ioanne Chitu oficialu dominale in Hollod, tramite la presidiulu Asoc. unu opu alu seu intitulatu : „Viti'a cultivata“ cu acea rogare, câ sa se examineze cu tóta rigôrea, si déca se va aflâ acomodatu si corespundiatoriu, sa se tiparésca din mijlôcele Asoc.

Conclusu. Se preda spre censurare Dloru prof. Zach. Boiu si Nic. Cristea, cu acelu adausu, câ conferindu si cu alti barbati de specialitatea resp., in un'a din siedintiele viitôrie ale Comitetului Asoc., sa dee unu raportu precâtu se pôte, mai detaiatu despre valôrea séu meritulu susmentiatului opu.

§ 47. Fiinduca adunarea gen. a Asoc. tranne romane pentru anulu curinte are sa se tîna in Belgradu (Alb'a Iul'ia) asiâ Comitetulu Asoc. se afla indemnatu a decide :

câ despre terminulu tînerei adunârei gen. sa se incunosciintizeze si Magistratul cetâtiei, Belgradu.

§ 48. Aducendu-se inainte, cumca mai multi dintre DD. Colectorii ai Asoc., caror'a in anii trecuti 1864 si 1865 in urm'a unui Conclusu alu Comitetului Asoc. din 8 Nov. 1864 § 68. li s'a tramesu spre vendiare acte de ale Asoc., pâna 'n dia'a de astadi n'a tramesu nici pretiulu actelor, nici actele, séu ce-va raportu in asta privintia : asiâ, in interesulu fondului Asoc. Comitetulu Asoc. se afla motivatu a decide :

câ acei DD. Colectorii ai Asoc. carii pân'acumu n'au tramesu nici pretiulu actelor Asoc., nici a raportatu ce-va in ast'a privintia, sa se provôce pre calea diurnalelor nationale câ se grabésca cu tramitarea pretiului cuvenitu pentru actele Asoc., ce le-a vendutu, reportandu totu odata si despre numerulu esemplarelor nevendute inca.

§ 49. D. bibliotecariu alu Asoc. reportéza cumca in urm'a unei cointielegeri verbale avute cu presidiulu int. alu Asoc. a procuratu o stampli'a pentru insemnarea cârtiloru aflatôre in bibliotec'a Asoc. si rôga pre Comitetu câ sa faca dispunere pentru esolvirea pretiului acestei stampilii, care dupa conto alaturatu face 6 fl. 50 xr. v. a.

Conclusu. Secretariatulu se insarcinéza a plati aceea suma din banii preliminati de adunarea gen. a Asoc., pre an. 1865/6, pentru trebuintiele curente ale Cancelariei Asoc.

§ 50. Se cetesce Conspectulu casei Asoc. despre interesele

intrate la fondulu Asoc. in 2 Iuliu a. c. dupa couponii obligatiunilor de statu, ce se afla in proprietatea Asoc. Din acestu conceptu se vede :

a) cumca dupa couponii obligatiunilor urbariale transe, subtrahendu-se 7% a intratu in BN. 68 fl. 35⁵ xr.

b) dupa couponii obligatiunilor imprumutului de statu din 1854 a intratu in v. a. — 20⁵ xr. in argintu 22 fl. 25 xr.

c) dupa couponii asemnatiunilor dela banca ipotecaria a intratu in BNote : 143 fl. 56 xr., in argintu 22 fl. 25 xr. v. a. Se ia spre sciintia.

§ 51. Se reportéza despre banii incursi la fondulu Asoc. dela siedinti'a trecuta a Comitetului pâna la siedinti'a presenta si anume :

a) prin Dlu Vice-notariu Comitatense in Aradu Ioanne Goldisiu, s'a tramesu la fondulu Asoc. tax'a de m. ord. pentru II. Sea D. comite supr. in Aradu George Pop'a pre anii 1865/6 1866/7 10 fl. v. a.

b) dela D. protop. in M. Uior'a, Leontinu Leonteanu tax'a pre an. cur. 1865/6 5 fl.

c) dela D. deregatoriu metrop. in Springu Vasilie Albini tax'a de m. ord. pre an. 1865/6 5 fl.

d) Deadreptulu la cass'a Asoc. a mai intratu parte cá taxe de m. ord. parte pentru diploma sum'a de 39 f. 30 xr. v. a. se voru publicá in Tel. Rom.)

§ 52. D. bibliotecariu alu Asoc. reportéza, cumca veduv'a lui Dumitru Marcu, fostului notariu Com. in Seliste, conformu testamentului facutu de barbatulu seu dto 2 Septembrie 1865 a transpusu in folosulu bibliotecei Asoc. 60 tomuri cárti din care unele interesante si 10 bucáti brosiuri, de specialitati felurite.

Conclusu. D. bibliotecariu sa insarcinéza aceste cárti ale petrece in registrulu cártiloru Asoc., ear numitei veduve i se exprima recunoscintia protocolarmente.

Cu acestea se incheia siedinti'a Comitetului Asoc. pre la 7 óre sér'a.

Petru M a n u , m. p

I. V. Rusu, m. p.

Pres. int.

Secr. II.

Diet'a Ungariei despre afacerile comune.

Parerea subcomitetului comisiunei de siésedieci si siepte.

(Continuare).

20. Aceste suntu afacerile, a cáror'a comunitate in modulu pomenitu, se póte considerá de emanata din sanctiunea pragmatica. Déca in privinti'a acestor'a cu invoirea ambeloru párti se intempla statorire ; cu negociare imprumutata trebue stabilita dintru inceputu proportiunea, dupa care tierile corónei unguresci voru purtá sarcinile si cheltuiiele pentru afacerile recunoscute de comune in urmarea sanctiunei prigmatice.

21. Acésta negociare si stabilire se póte intemplá astufeliu, cá de o parte adunarea (representanti'a) tieriloru corónei unguresci, de alta parte adunarea celor'a-lalte tieri ale Majestatei, Sele fia-care pentru partea sea alege cáte o delegatiune in numeru egal de membri. Aceste dóue delegatiuni, cu incurgerea respectiveloru ministere respundietóre, voru gáti proiectu basatu pre date detáiate pentru numit'a proportiune.

22. Acestu proiectu, fia-care ministeriu lu va asterne la diet'a respectiva, unde va trebui a se desbata in modu ordinariu. Fia-care dieta, pre calea ministerieloru respective, va impartási decissiunile sele celei'a-lalte diete, si convoirile ce se voru intemplá intre amendóue pártile in modulu acest'a, se voru asterne Majestatei Sele spre santiunare.

23. Déca cele dóue dalegatiuni nu s'aru puté invoí asupr'a proiectului : parerea fia-cárei'a se asterne ambeloru diete. Iara déca cele dóue diete nu s'aru puté invoí intre sine : atunci caus'a, pre basea dieteloru asternute, o va decide Majestatea Sea.

24. Invoirea ce va trebui sa se faca asupr'a proportiunei, se va estinde pe unu tempu otáritu, dupa a cáru'i'a decurgere va trebui sa se faca invoire nóua in acelasi modu.

25. Ce se atinge de manipularea obiecteloru cercuscrise mai susu : observámu inainte de tóte, ca schimbarea modulu ce a sustatu mai inainte legalminte in asta privintia, intru intielesu strinsu nu se deriva din oblegamentulu otáritu in sanctiunea pragmatica, ci schimbarea situatiunei, precum spuserámu in punctulu 5, o face corespundiátóre. A dechiaratu atátu diet'a din 1861 cátu si acést'a de acum in mai multe adrese ale sele, ca voiesce a veni in coatingere cu celelalte tieri ale Majestatei Sele, cá si cu popóre constitutionali, pe lângá pestrarea nedependintiei ambeloru párti. Deci candu noi facemu proiectu in privinti'a modulu de coatingere, dorimu a avé in vedere atátu dechiarárele numite ale dieteloru, cátu si prassea corespundiátóre.

26. Premitemu ca ver care va fi otáirea dietei in privinti'a afaceriloru comune si ale manipulárei acestor'a : dupa parerea nóstra, aceea nu póte pási de totu in viétia, pâna ce tieri nu se va restituí in fapta constitutione ei intru integritatea tóta. Si acést'a e o conditiune fundamentala a proiectului nostru.

27. Alt'a conditiune fundamentala e, ca constitutionalismulu deplinu sa intre fapticu in viétia si in celelalte tieri ale Majestatei

Sele ; pentru cá noi cu aceste tieri numai cá si cu tieri constitutionali putemu pasi in coatingere in ori care relatiune comuna. Si Majestatea Sea insusi de aceea au doritu schimbare modulu de pâna acum de pertratare alu acestor'a afaceri, pentru ca a inzestratu cu drepturi constitutionali si celelalte tieri ale sele, si influinti'a constitutionala a acestor'a la manipularea afaceriloru comune, nu o póte delaturá.

28. Deci, déca acusi constitutione Ungariei va fi restituita deplinu si in faktu, si déca si celelalte tieri ale Maj. Sele inca voru avé in fapta constitutione adeverata ; si déca regimulu respundietoriu legiuitu si aici, si acolo va fi primitu guvernarea : atunci, dar numai atunci afacerile acelea, cari dupa convoire se voru considerá de comune, se voru tratá de comune in urmatoriulu modu.

29. Trebuie sa se infiintieze unu ministeriu comunu pentru acele obiecte, cari, cá intr'adeveru comune, nu se tinu nici de administratiunea separata a tieriloru corónei unguresci, nici de ceea a celor'a-lalte tieri ale Maj. Sele. Ministeriulu acest'a, pre lângá trebile comune, nu póte purtá administratiunea separata nici a unei'a nici a altei'a párti, nu póte influintiá asupr'a acelor'a. Fia-care membru alu acestui ministeriu va fi respundietoriu pentru tóte cáte se tinu de ramulu lui, totu asiá si ministeriulu intregu va fi respundietoriu pentru astufeliu de despusetiuni oficiali, ce le-a statoritu la olalta. (Va urmá).

Escriere de concursu.

Prin acést'a se publica tuturoru invetiatoriloru si preparandiloru, cumca pe statiunea invetiatorésca romána din Szt. Miclousiu mare, indiestrata cu veniturile anuale de 336 fl. v. a., 2 jug. de livada, 1/2 jug. de gradina, 40 chible de gráu, 12 chible de cucuruзу, 25 pf. de sare, 12 pf. de lumini, 5 stángenii de lemne, si cortelu liberu, se deschide concursulu pelánga terminulu dela intái'a publicatiune de patru septemani, pâna candu doritorii de a cuprinde acestu postu, suntu avisati a substerne Consistoriulu diecesanu recursurile sale cuviinciosu timbrate si provadiute cu estrasulu de botezu, cu adeverintiele despre sciintiele absolute, despre servitiulu de pâna aci, si despre purtarea s'a morala si politica.

Din siedinti'a consist. scolara in Timisióra in 7 Aprile 1866.

Dreptu maritoriulu Consist. Temisianu.

Insciintiare de licitatiune.

In 24 Iuliu (5 Augustu) 1866 adeca in Duminec'a dupa Sántulu Ilic se va tinea dupa esirea din bisericu la 10 óre inainte de amédia-dí in cas'a subscrisei reprezentantii aici in Brasiovu licitatiune de esarendare pe nóue ani adeca dela 23 Aprile 1867 pâna la 23 Aprile 1876 cal. vechiu a mosiei numite Ciacalechi vechi e Red'a Barbului, impreuna cu táiatulu pádurei — mosi'a acést'a, proprietatea bisericiei rom. gr. orientale cu chramulu Sántulu Nicolau din preurbiulu Brasiovului in Transilvani'a, se afla in Romani'a, Judetiulu Bezeului. — Fiindca nu toti doritorii de a luá in arenda acésta mosia, se potu infatisá in persóna la díu'a de licitatiune, de aceea se face cunoscutu, cá pâna la inceputulu artorisirii séu licitatiunei se primescu si oferte in scrisu, bine sigilate subscribe de man'a propria a oferentului si adresate franco cátra subscris'a Representantia aici in Brasiovu, in care se va insemná cu litere si cifre sum'a, cu care va sa concurga la arendare si sa desemne cu numele, pe ori cine aru voi de aici din Brasiovu, care sa depuna in locul oferentului vadiulu de 10% si cu care sa se incheie contractulu. Ofertele sosite dupa inceputulu artorisirii nu se primescu.

Ofertele tramise se pastreza nedesfacute pâna la incheierea protocolulu licitatiunei verbale si atunci se deschidu in fati'a adunárei intregi, si déca nu va fi nici unu ofertu cu suma mai mare, decátu arata protocolulu licitatiunei verbale; atunci se va dá mosi'a in arenda acelu'i'a, care au datu pretiulu celu mai bunu; ear din contra acelu'i'a, care prin ofertu va fi celu mai bunu cu pretiulu arendeii.

Condiuniile mai de aprópe despre esarendarea mosiei numite, impreuna cu táiatulu padurei se potu vedé si cetí aici in Brasiovu la curatorii bisericiei susu numite; in Buzeu la DD. Eftimiu Tomaidu, Alesse Comsi'a si Irimie Petricu; in Ploesci la DD. George Radoviciu, Teochare Zipa ; la Spiceri'a Dlu Carolu Schuller ; in Bucuresci la DD. Martinoviciu, I. Bómbenu si V. Baboianu.

Brasiovu 21 Iuniu (3 Iuliu) 1866.

Representanti'a bisericiei S. Nicolae din preurbiulu Brasiovului.

Burs'a de Vienn'a.

Din 29 Iuniu (11 Iuliu) 1866.

Metalicele 5%	53 40	Actiile de creditu	157 50
Imprumutulu nat. 5%	60 50	Argintulu	125 50
Actiile de banca	672	Galbinulu	6 22